

กอธิกยุคปลาย

Late Gothic

ศตวรรษที่ 14 - 16

- อิตาลี ใช้ชื่อเรียกศิลปกรรมที่สร้างในช่วงเวลาเดียวกันนี้ว่า เรอเนสซองยุคต้น
- Late Gothic ใช้เรียกศิลปกรรมแถบ **Flander** หรือประเทศเบ-เน-ลัก (เบลเยียม , เนเธอร์แลนด์และลักเซมเบิร์ก ซึ่งเริ่มแยกประเทศ หลังค.ศ.1600) บางส่วนของฝรั่งเศสและเยอรมัน และเรียก สถาปัตยกรรมนอกอิตาลี
- ศูนย์กลางการสร้างงานอยู่ที่เมืองบรูกส์

ศิลปกรรมของเฟลมมิช (แถบฟลานเดอร์)

- นิยมเขียนภาพบนแผ่นไม้บานพับ และภาพสีน้ำมัน
ขนาดไม่ใหญ่ ฝีมือละเอียด ในขณะที่อิตาลีนิยมวาดภาพขนาดใหญ่
หรือสีเฟรสโกบนฝาผนังโบสถ์
- ศิลปินฟลานเดอร์เป็นผู้มีความสามารถทางการเขียนภาพ
ทิวทัศน์ จึงนิยมนำมาเขียนใส่ในงานจิตรกรรม
- พ่อค้า(ชนชั้นกลาง)ร่ำรวยจากการค้ามาสนับสนุนศิลปะ

โรแบร์ กัมแปง (Robert Campin 1387 – 1444)

- ได้รับการยกย่องว่าเป็นนายช่างใหญ่แห่งเฟลมาลล์(Flemalle) ส่งอิทธิพลการทำงานศิลปะให้กับเยอรมันและอังกฤษ
- ลักษณะงานละเอียดอ่อน มีอารมณ์อ่อนโยนราวกับกวีนิพนธ์

ชื่อภาพการประกาศศาสนา (The Annunciation)

กลาง 25 X 25 ซ้าย-ขวา 25X 24 นิ้ว สีน้ำมันบนแผ่นไม้บานพับ
(triptych) ค.ศ. 1425 — 28(ภาพซ้าย)คือผู้บริจาค(ภาพขวา)คือ โจเซฟ
ช่างไม้
(ภาพกลาง)คือพระแม่

(ภาพจากแผ่นบานพับขวา) โจเซฟ กำลังทำงานไม้ในห้องทำงานเพื่อทำกับดักหนู เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายว่า พระเยซูเป็นผู้ดักจับความชั่วร้าย

กัมแปง

(Robert Campin)

ภาพการประกาศศาสนา

(ภาพแผ่นไม้บานพับกลาง)

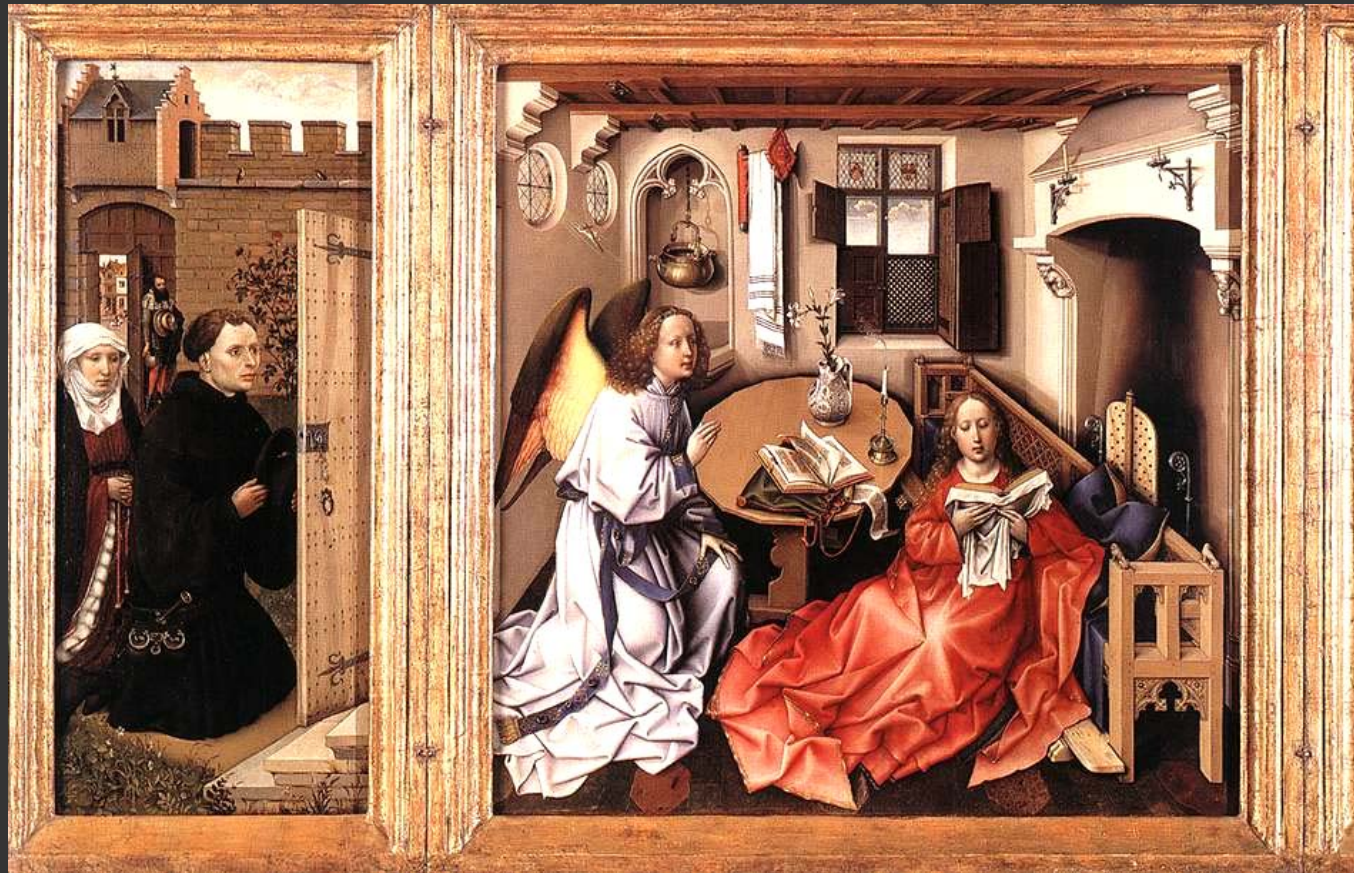
เป็นภาพนางฟ้ากาเบรียล(ติดปีก)เข้ามาพบพระแม่มาเรีย ซึ่งนั่งอ่านคัมภีร์ด้วยความตั้งใจ เพื่อจะบอกว่า พระคริสต์จะมากลับกับพระนาง โดยเกิดปาฏิหาริย์เป็นรูปพระคริสต์ลอยมากับไม้กางเขน ผ่านเข้ามาทางช่องหน้าต่างทรงกลมซ้ายมือ

ภาพแผ่นไม้บานพับด้านซ้าย

เป็นภาพคู่ของผู้
บริจาคคุกเข้าเฝ้าดู
พระแม่ทางช่อง
ประตู โดยมีต้นเคซี
ด้านหน้า ซึ่ง
หมายถึงความ
บริสุทธิ์ของพระ
คริสต์ และต้น
กุหลาบอยู่ด้านหลัง
หมายถึงความเป็นผู้
ใจบุญและความ
บริสุทธิ์

ความหมายของดอกกลีบลีสีขาว,
เหยือกน้ำและผ้าลินินสีขาว
คือ ความสะอาด บริสุทธิ์ หรือ
หมายถึงพระแม่มารี ส่วนเทียน
หมายถึง ความตายของพระเยซู

ภาพสุภาพสตรี

(Portrait of A Woman)

โดย กัมแปง

ประมาณ ค.ศ.1420

ภาพนี้ กัมแปง เขียนโดยเน้น
เส้น สัดส่วนของใบหน้าค่อนข้าง
เล็ก

ซึ่งน่าจะเป็นผู้ได้รับการศึกษาในสมัยนั้น
ซึ่งปกติผู้หญิงจะไม่ค่อยได้เข้าสู่ระบบ
การเรียน จะมีบ้างก็คือ ผู้ที่อยู่ในสังคม
ชั้นสูง ที่จะได้เรียนร่วมกับผู้ชายที่ทาง
ครอบครัวจัดให้มีการเรียนการสอนที่
บ้านหรือราชสำนัก

ฟานเอค (Jan Van Eyck 1380 – 1441)

- ผู้นำการเขียนสีน้ำมัน(สีฝุ่นผสมน้ำมันลินสีด) ในศตวรรษที่ 15
- เป็นผู้ที่สร้างผลงานแสดงเอกลักษณ์ของฟลานเดอร์ได้เด่นชัดที่สุด คือสามารถผสมผสานเรื่องราวทางโลกและทางธรรมได้อย่างลงตัว ความสมดุลของชนชั้นสูงและชนชั้นกลาง ผลงานให้ความรู้ลึกซึ้งงาม ฝีมือละเอียดประณีตจนยากที่จะหาศิลปินใดมาทัดเทียมได้
- เขียนภาพดงาม สีสวย ดูเหลือบเลื่อมพรายคล้ายไข่มุก

ฟานเอก

ภาพ **Wedding Portrait**

“อาร์โนลฟินีกับภรรยา”

หรือ “โจวานนี อาร์โนลฟินีกับ
เจ้าสาว”

สีน้ำมันบนแผ่นไม้ ค.ศ. 1434

32 X 22 นิ้ว

ฟานเอก

- การจุดเทียน(ในเวลากลางวัน)เป็นสัญลักษณ์ของการแต่งงาน ที่พระเจ้าจะคอยช่วยพิทักษ์ปกป้องคุ้มครอง
- ความซื่อสัตย์และความรักดี
- ชื่อศิลปินที่เขียนไว้ที่ผนัง (น่าจะเพื่อเป็นพยานแห่งการสมรส เพราะในสมัยศว.ที่15 ยังไม่จำเป็นต้องแต่งงานต่อหน้าพระในโบสถ์)
- ด้านหลังที่พนักเก้าอี้ จะมีรูปแกะสลักรูปนักบุญมาคาเรต แม่ทูนหัวของเจ้าสาว

ฟานเอก

ความหมายของภาพในเลนส์นูน

-กรอบรอบนอกเขียนชีวิตของ
พระเยซู 10 ตอน

-ภาพภายในกรอบ เขียนภาพ
สะท้อนคู่บ่าวสาวและภาพของ
ฟานเอก และเจ้าหน้าที่ซึ่งร่วม
ในการประกอบพิธีแต่งงาน

-มีอักษรเขียนว่าTell us that
Jan van eyck was here in the
year 1434

-ถือเป็นภาพที่เขียนได้ประณีต
งดงาม เหมือนใช้กล้องขยายช่วย
นำอัจฉริยภาพ

ฟานเอก

ความหมายของสุนัข คือ ความรักและความซื่อสัตย์
ส่วนรองเท้าไม้คือ การยืนบนแผ่นดินอันศักดิ์สิทธิ์

ฟานเอก
ภาพชายโพกผ้าแดง
(A man in a red Turban)
(สันนิษฐานว่ารูปฟานเอก)
10 1/4 x 7 1/2 นิ้ว
ค.ศ. 1433 Panel

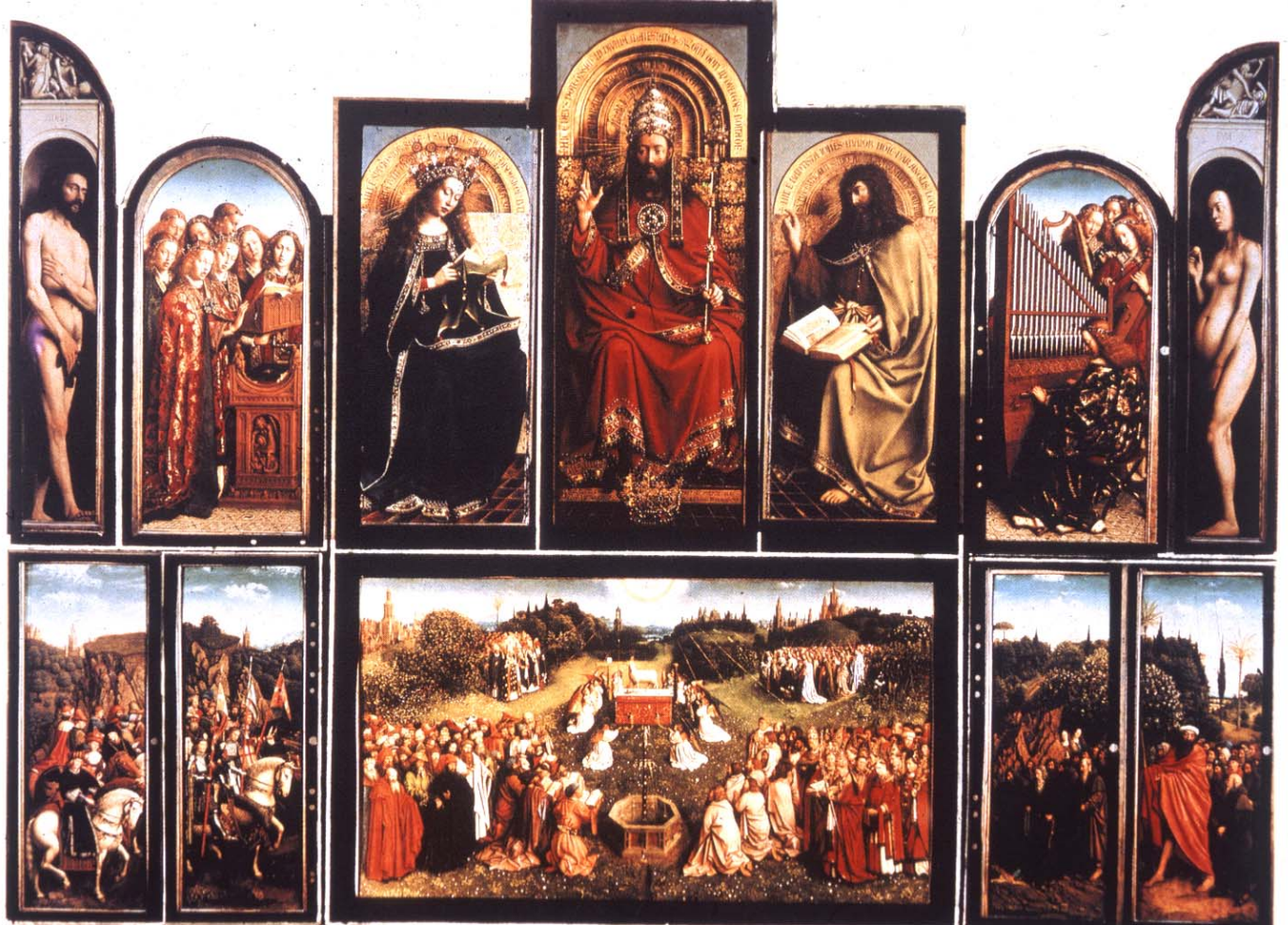

ภาพชายโพกผ้าแดง
(A man in a red Turban)
(ต้นนิษฐานว่ารูปฟานเอก)

ฟานเอก

ฟานเอกและฮิวเบิร์ต(พี่ชาย)

ชื่อภาพ การเคารพบูชาแกะศักดิ์สิทธิ์

ภาพประดับแท่นบูชาในวัดเซนต์ บาโว เมืองเกนท์

11ฟุต 3นิ้ว X 14ฟุต 5นิ้ว ค.ศ. 1432

ฟานเอกและฮิวเบิร์ต
(พี่ชาย)

ชื่อภาพ การเคารพ
บูชาแกะศักดิ์สิทธิ์

ภาพประดับแท่นบูชา

ในวัดเซนต์ บาโว

เมืองเกนท์

1ฟุต 3นิ้ว X 14ฟุต

5นิ้ว ค.ศ. 1432

ฟานเอก

การเคารพบูชาแกะศักดิ์สิทธิ์
กลางคือ พระผู้เป็นเจ้าของ
ซ้าย คือ พระแม่ประดับ
มงกุฏ 12 ดาว
ขวา คือ เซนต์ จอห์น เดอะ
แบบติสต์

ฟานอค

ภาพหมู่ทวยเทพ
และเทวทูตกำลังขับ
กล่อมและ
สรรเสริญ

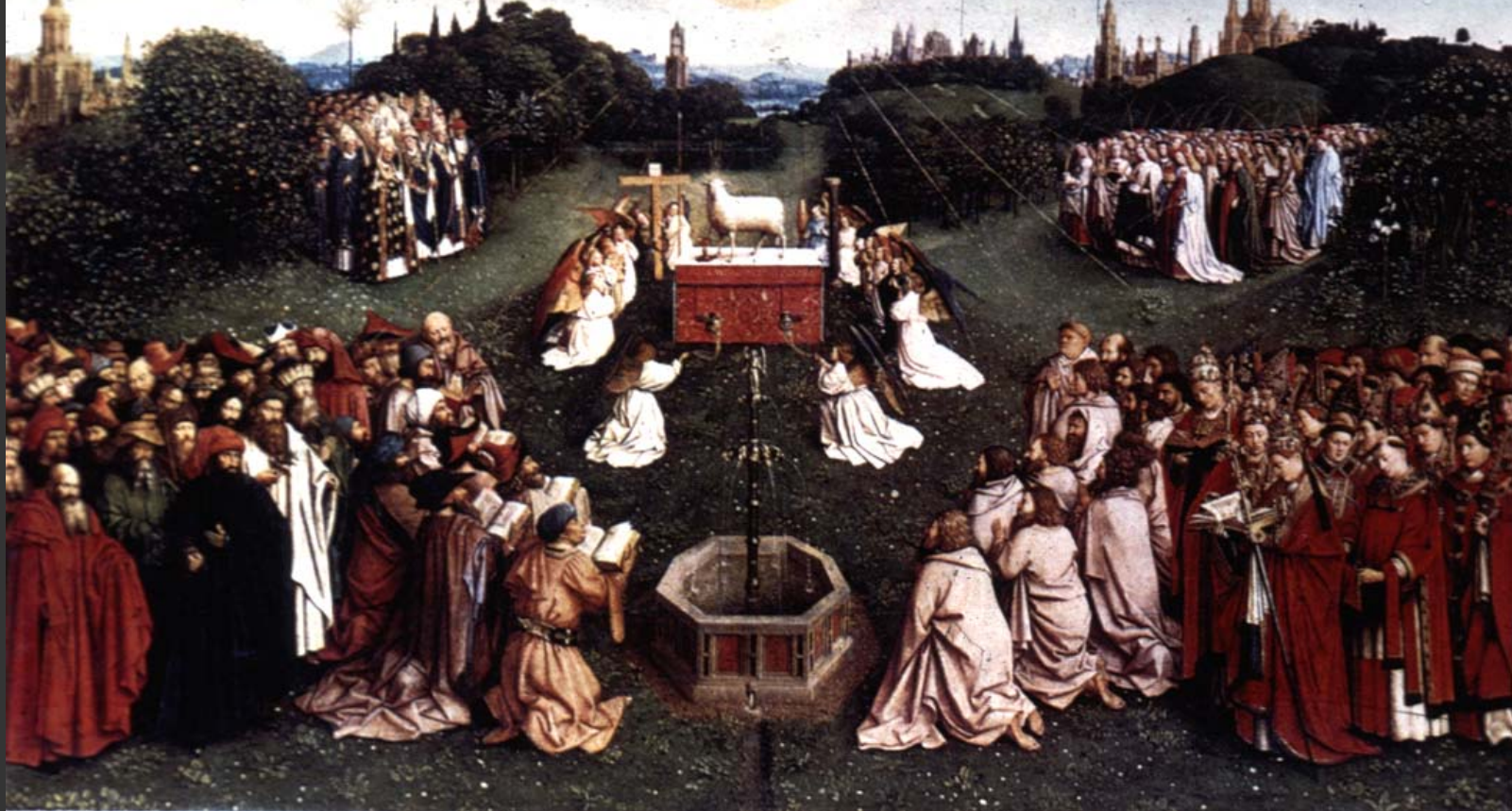

ฟานเอก

ภาพชายและขวาคุด คือ อาดัม
กับอีฟ อยู่ในสภาพเปลือย ซึ่ง
หมายถึง ชายหญิงคู่แรกของโลก

เป็นเรื่องราวบนพื้นโลกของภาพการเคารพบูชาแกะศักดิ์สิทธิ์

มีอักษรเขียนบรรยายไว้ว่า “แม่น้ำอันศักดิ์สิทธิ์ของน้ำแห่งชีวิต มีความใสสะอาด
ประดุจเพชร ซึ่งไหลหลั่งออกมาจากบัลลังก์ของพระเจ้า และพระเยซู คือ พระ
บุตรของพระเจ้า แกะ หมายถึงพระบุตรลงมาถ่ายบาปให้กับมนุษย์ รอบๆ แกะ
ห้อมล้อมด้วยฝูงชนนานาชาติและอาชีพ ทั้งนักบวช นักรบและคนธรรมดา รอยฟั

รอยฟั

โรเจอร์ ฟาน เดอร์ เวย์เดน

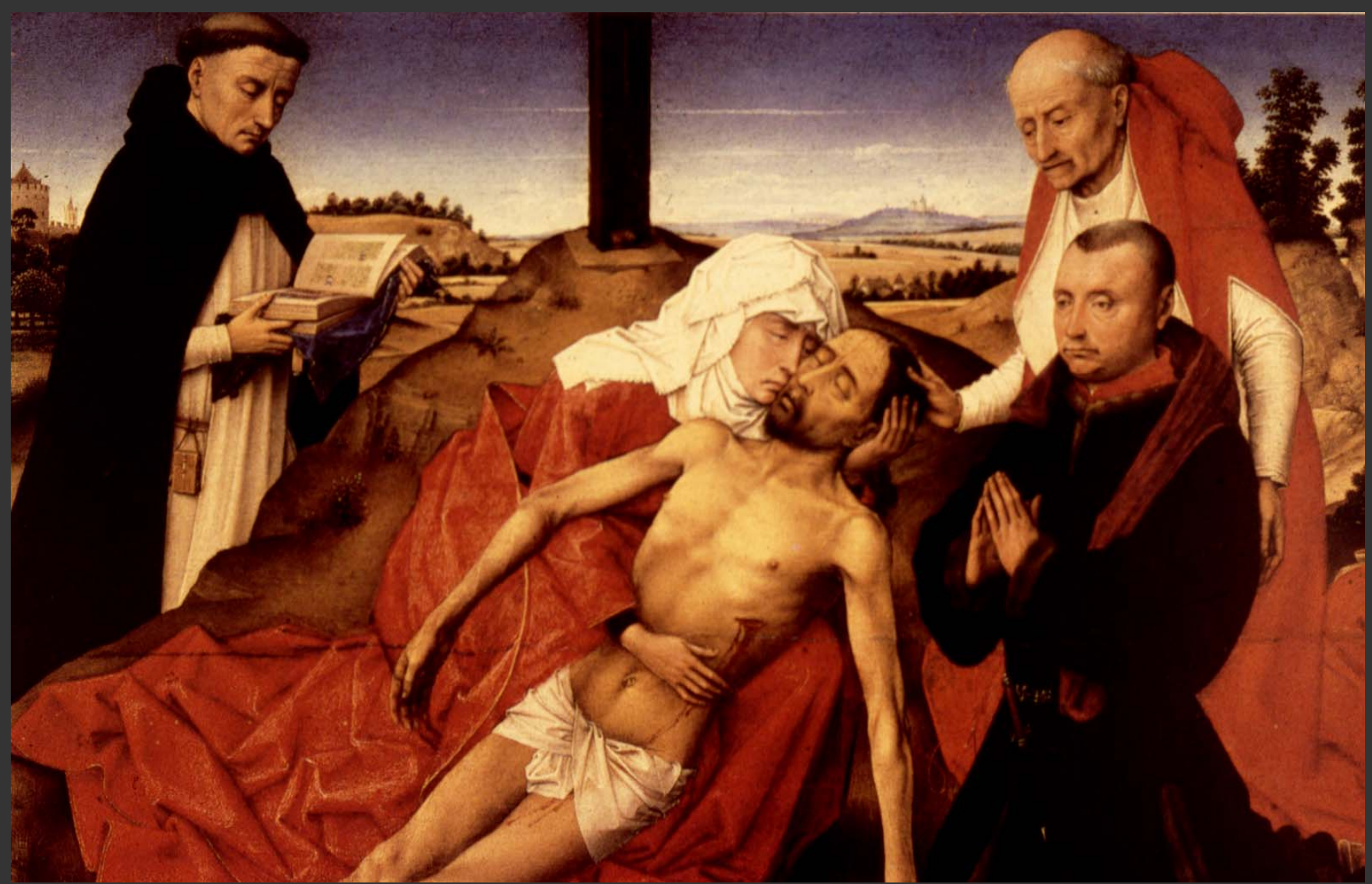
(Rogier van der Weyden , 1400 – 1464)

- ศิษย์ของกัมเปง ทำงานที่กรุงบรัสเซลส์ เคยเดินทางไปทำงานที่อิตาลี
- นิยมใช้สีวรรณะร้อน องค์ประกอบของภาพจะแสดงอากัปกิริยาท่าทางให้อารมณ์ราวกับนาฏลักษณ์
- เขียนภาพแสดงอารมณ์จินตนาการที่รุนแรง เช่น ภาพพระเยซูถูกทรมานจนสิ้นชีพให้ดูน่าเวทนาได้ดีมาก
- ไม่นิยมเซ็นชื่อในงาน
- มีลูกศิษย์และลูกมือช่วยเขียนหลายคน

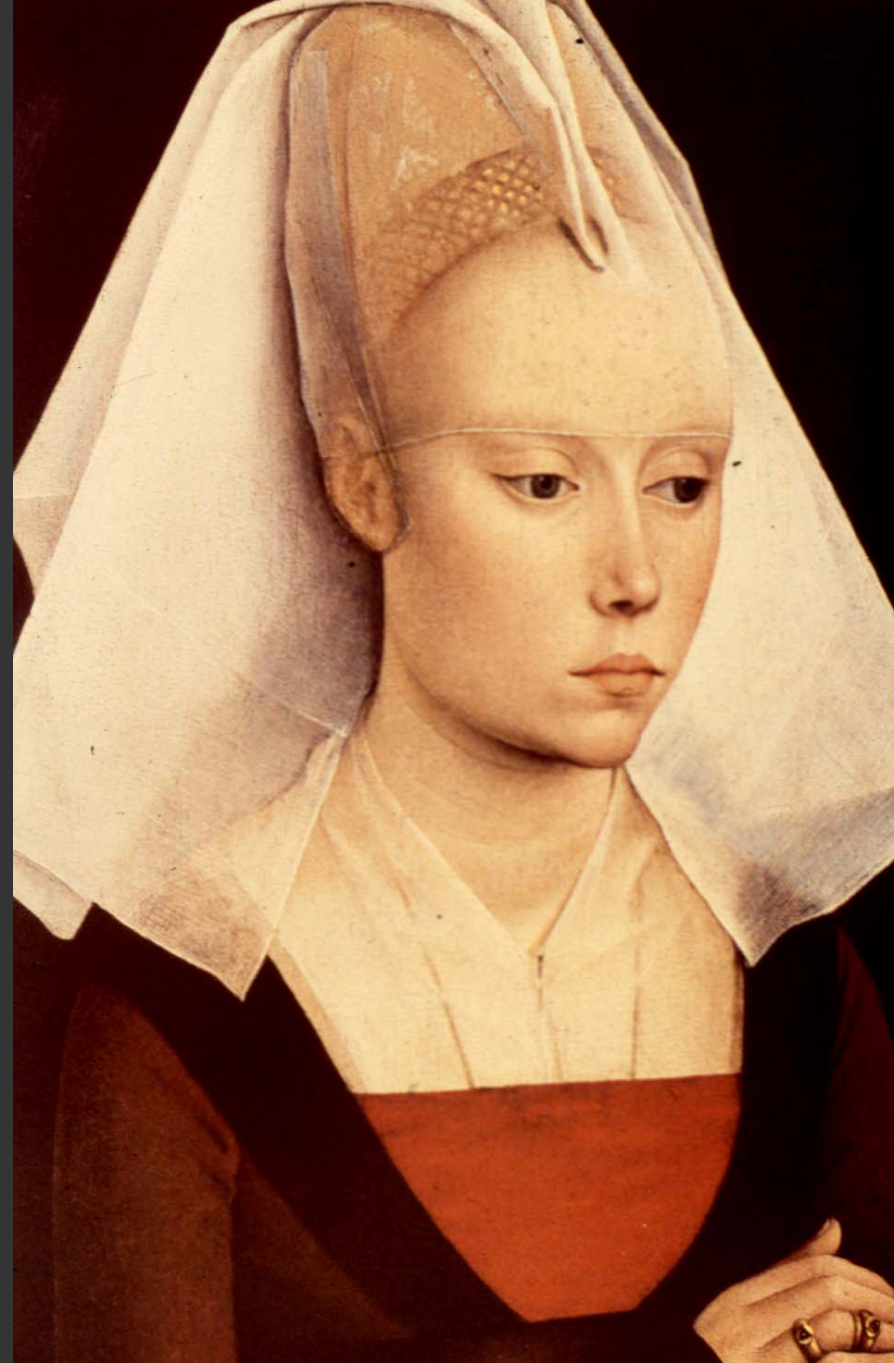
ภาพการนำพระเยซูลงจากไม้กางเขน
(The Descent from the Cross)

ได้รับการยกย่องว่าเป็นงานชิ้นที่ดีที่สุดชิ้นหนึ่งของเวเดน
ภาพแสดงอารมณ์จินตนาการที่รุนแรง พระเยซูถูกทรมาณจนสิ้นชีพ
ให้ดูน่าเวทนาได้ดีมาก

เวเดน ภาพ Pieta

เวเดน

Portrait of A Lady

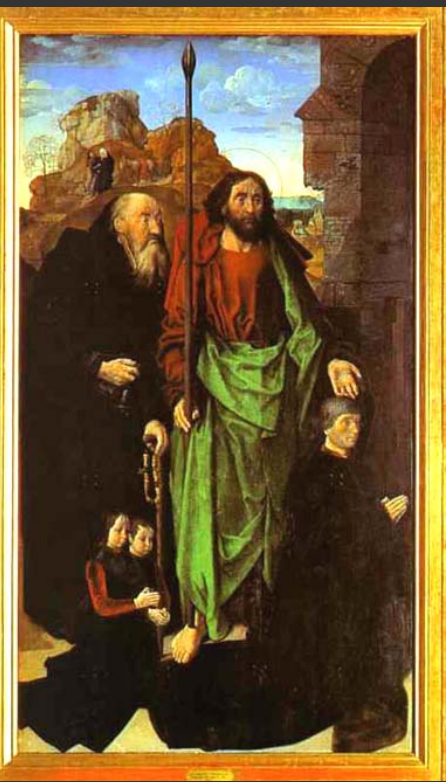
Oak ขนาด 36.2 X 27.6

ศ.ม.

ฟาน เดอร์ โกธ (Hugo Van de Goes 1440 – 82)

- ไม่นิยมเซ็นชื่อในงาน
- ชอบวาดภาพขนาดใหญ่

ภาพประดับแทนบูชาขนาดใหญ่ ชื่อ การประสูติของพระเยซู โดย ฟาน เดอร์ โคล์ ขนาด 8 X 10 ฟุต

(กรอบซ้าย) ผู้บริจาคและครอบครัวท่ามกลางเหล่านักบุญ

ภาพการประสูติของพระเยซูอยู่กลางภาพ ด้านซ้ายคือโจเซฟ พระแม่อยู่
กลางภาพ กลุ่มผู้บริจาควู่ด้านขวา มีนางฟ้ามาเล่นออร์แกน สัตว์ส่วนของ
บุคคลในภาพค่อนข้างฝืดสัดส่วน คือโจเซฟ พระแม่ และผู้บริจาคว ใหญ่กว่า
เหล่านางฟ้าซึ่งอยู่ใกล้กว่า แสดงว่า ขนาด ขึ้นอยู่กับความสำคัญของบุคคล

ความหมายของสัญลักษณ์

แจกันปักดอกไอริส ถือเป็นดอกไม้คู่แข่ง
ดอกกลีบลี สามารถใช้แทนหรือใช้คู่กับ
ดอกกลีบลีได้ ซึ่งหมายถึงพระแม่มารีย์
แจกันหรือแก้วใส ก็เป็นสัญลักษณ์ของ
ความบริสุทธิ์หรือพระแม่มารีย์

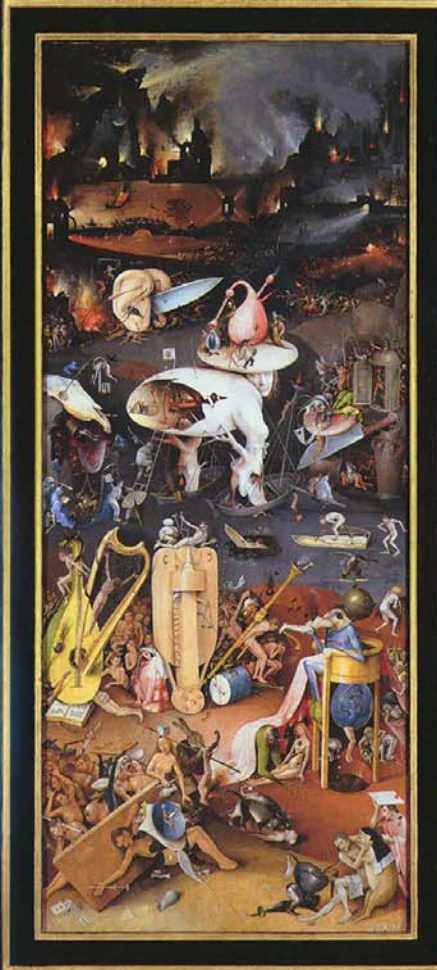
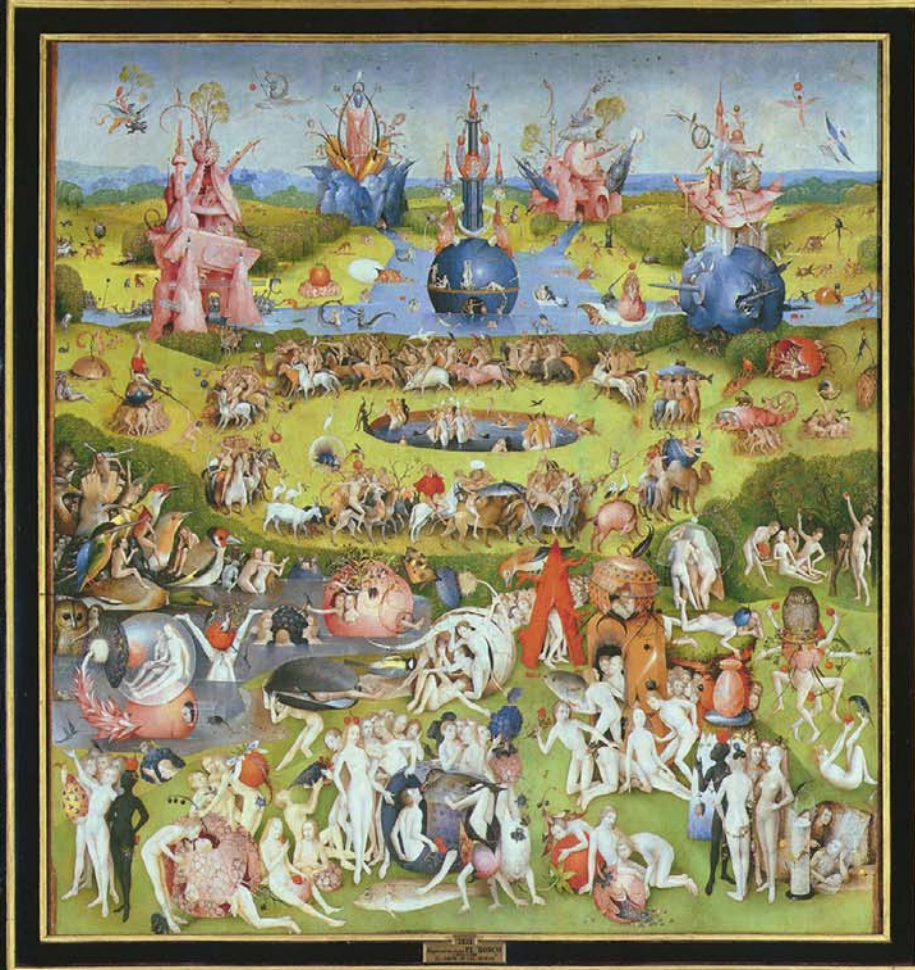

บอช

(Hieronymus Bosch 1450 – 1516)

- เป็นผู้ที่สร้างงานจากความฝันและจินตนาการต่างหรือแหวกวงล้อมจากศิลปินร่วมยุค เช่น คนมีรูปร่างกึ่งคนกึ่งสัตว์ รูปสัตว์ที่แปลกจากธรรมชาติโดยสิ้นเชิง
- แต่เป็นผู้ที่เขียนภาพนักบุญหรือพระเยซูด้วยรูปทรงบริสุทธิเช่น การผจญมารของ เซนต์ แอนโทนี
- เป็นผู้ที่เข้าใจจิตใจมนุษย์ดีว่า เป็นผู้มีความโลภ ความโกรธ ความหลง จึงสร้างงานบางชุดสะท้อนอารมณ์ดังกล่าว
  - ระบายสีได้สดใส งดงาม

บอช

(Hieronymus Bosch 1450 – 1516) ภาพชุดสวนโลกอันสดใส

(The Garden of Delights) (ขวา) ชื่อภาพ นรก

ค.ศ. 1500 Panel

บอช

**(Hieronymus Bosch
1450 – 1516)**

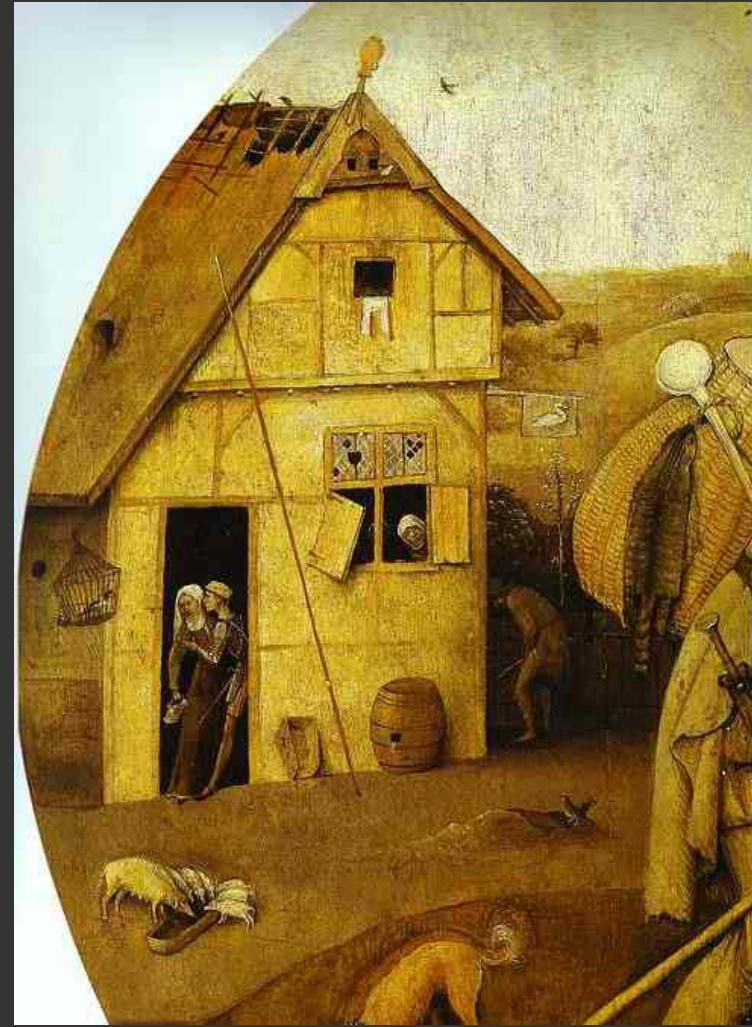
ภาพชุดสวนโลกอันสดใส

**(The Garden of
Delights)**

ค.ศ. 1500 Panel

The House Of Ill Fame

St. James

The End